

Stræderne

i København

Teaterchef for
Det Kgl. Teater,
Morten Hesseldahl

Metroen under jorden

Oldermand
Søren Schmidt

Eddie Skoller fortæller

Årgang 16 - OKTOBER - 2014

ADVOKATBISTAND

PRIVAT:

- Arv
- Testamenter
- Dødsboer
- Ejendoms køb

ERHVERV:

- Lejekontrakter
- Ansættelseskontrakter
- Kreditorordninger
- Rådgivning om driftsform

Advokat Niels Ahlmark (H)
Advokat Ulrik Nørregaard
+45 33 15 80 00
na@vestervoldadvokater.dk
www.ahlmark.dk

FOTO/C - Holbergsgade 5 - DK 1057 København K.
Telefon: 33 14 24 14 - www.fotoc.dk

BIRTHE GRÆSBORG DESIGN
KLASSISK TØJ - I GOD KVALITET - SYET PÅ EGEN SYSTUE
STUDIESTRÆDE 40 - 1455 KBH. K. - TLF.: 33 93 61 12

GALLERIET I SKT. PEDERSTRÆDE
mfk
www.mfk.dk
Tirsdag - fredag : kl. 10 - 17
Mund- og Fodmalende kunstnere i Danmark ApS
Sankt Peder Stræde 39, 1453 K. - Telefon: 46 35 49 75 - Mail: mail@mfk.dk

Det gode traditionelle danske smørrebrød dominerer menukortene til frokost

HUSMANN'S VINSTUE

Larsbjørnstræde 2, 1454 København K

Telefon: 33 11 58 86

www.husmannsvinstue.dk

Hverdage 11.30 - 18.00

Lørdag 12.00 - 17.00

KØBENHAVNER CAFÉEN

Badstuestræde 10, 1209 København K

Telefon: 33 32 80 81

www.kobenhavnercafeen.dk

Alle dage 11.00 - 24.00

Stræderne i KØBENHAVN

Udgivet af: VK-Gruppen-Stræderne

Lavendelstræde 8, 1462 Kbh. K. - SE: 18197332

Tlf. 33 15 56 66 - www.straederne.dk - kbh@straederne.dk

Ansvarshavende redaktør:

Connie P. Christensen

Redaktionelle medarbejdere:

Flemming Lehrmann, Jan Janssen, Victoria Siersbæk

Research og idé: Henrik Ploug

Research: Lone Luna Kelstrup

Annoncer:

Bo Steen Bram

Lay-out og opsætning:

Kirstine Ploug (DJ)

Fotografer:

Thomas Trane (DJ), Kirstine Ploug (DJ)

Forside foto:

Karsten Bundgaard

Trykkeri: Centraltrykkeriet, Oplag: 6000

Indhold:

Side 3-6 : Det Kgl. Teaters ny teaterchef

Side 7: Nyt opslagsværk om danske kunstnere

Side 8-11 : Metrobyggeri

Side 12- 13 : Manglende gadeskilte

Side 14 - 15 : En oldermænd i byen fortæller

Side 16 : Oplevelser i Berlin

Side 17 : Sven Okkels tegner vores by

Side 18-22 : Eddie Skoller fortæller

Side 23 - 25 : Asiatisk Kompagni

Side 26 : To gode spisesteder i byen

Side 27 : Alpacahuset på indkøb

Side 28 : Forskning i Grundtvig

Side 29 : Sommelier i København

Side 30 - 31 : Maleriudstillinger

Side 32 : Australsk møde i København

Side 33 : Åbent hus i Green Square

Side 34 - 36 : God mad idé

Abonner på STRÆDERNE og få bladet til døren.

Pris 360,- kr. for et år, 11 numre (uden for centrum+porto).

Interviewer: Connie Christensen
Foto: Henrik Ploug (FAF og DBA)

TEATERCHEF FOR DET KONGELIGE TEATER

Morten Hesseldahl tiltrådte som teaterchef på Det Kgl. Teater i maj i år

Det Kgl. Teater er Danmarks nationalscene. Men fordi teatret jo ligger i København, betragter vi det lidt som "vores". En dobbelthed, der også går igen i teatrets funktion, fordi Det Kgl. Teater ikke alene er teater, men også er pålagt et stort ansvar for formidling af den nationale kulturarv.

Teaterchef Morten Hesseldahl har siden 1. maj i år haft en del af dette ansvar. Her fortæller han lidt om sin baggrund: "Før min ansættelse her var jeg små

5 år i DR som kulturdirektør med ansvar for koncerthuset, ensemblerne, TV-serier som f.eks. Forbrydelsen, Borgen, Arvingerne m.fl., et ret stort område i DR. Før DR var jeg i små 3 år direktør på Information, og før det var jeg 17 år i forlagsbranchen som direktør det meste af tiden. Så det har alt sammen været kulturerend, jeg har været i. Jeg har også i 5 år været formand for Det Danske Filminstitut."

Og nu sidder du så her som teaterchef på et af landets fineste kulturhuse, vores nationalscene. Det lægger vel et ekstra ansvar

Det er berigende at se kunst på allerhøjeste plan

på formidlingen af kulturen. Hvordan navigerer man med det ansvar?

"Først og fremmest skal man være klar over, at skuespil ikke bare konkurrerer med andet

skuespil, altså at teatrene ikke bare konkurrerer indbyrdes. Skuespil konkurrerer først og fremmest med alle de andre

tilbud, der er til den moderne kulturbruger. Alt fra internettet til biografer, fritidsaktiviteter osv. Vi skal forstå, at man ikke kommer til os af pligt længere, men at vi kun bliver valgt, hvis vi er et mere interessant tilbud end alle de andre. Det er vigtigt at kunne navigere der, og jeg håber – selv om jeg ikke har nogen dyb

>>>

CHEF FOR MANGE KUNSTARTER UNDER MANGE TAGE

viden om scenekunst – at det, at jeg har haft berøring med alle de andre tilbud i form af bl.a. TV, film og bøger – gør, at jeg har en fornemmelse af, hvad folk ellers vælger i den verden af kultur, der er. Det kan være med til at klæde os på herinde, så vi kan se, hvilken konkurrencesituation, vi er i.”

Er Det Kgl. Teater hæmmet af forpligtelsen til at formidle, forstået på den måde, at I er nødt til at bringe et vist repertoire?

”Vi skal som nationalscene bringe en noget bredere palet end noget andet teater. Vi kan umuligt have en profil som et

nicheteater, hvor vi kun spiller avantgardeteater. Vi skal lave Erasmus Montanus, men vi skal samtidig også lave noget mere niche-orienteret, så vi skal hele tiden sige både-og. Vi skal både lave klassikerne og de moderne forestillinger. Men klassikerne skal vi lave med glæde, så det ikke bare bliver en sur pligt, at vi skal have Holberg på. Vi skal glæde os over at vise, at klassikerne er sprællevende i den tid, vi lever i. Der er jo en grund til, at de er klassikere, nemlig at de tager fat i nogle temaer, som er lige så aktuelle for moderne mennesker som

for de mennesker, der levede for 200 år siden. Det er vigtigt at pege på, at vi som mennesker på tværs af historien har jublet og grædt over de samme ting.

Nationalscenen har en samlende funktion som formidler af en del af vores kulturarv

Substansen i os mennesker er grundlæggende det samme: had og kærlighed, nid og nag.”

Kommer du til at iværksætte ændringer i repertoire eller personalesammensætning?

”De kunstneriske chefer har jo ansvaret for at sammensætte programmet. Men det er mig, der har det øverste ansvar, og derfor er jeg hele tiden i dialog med dem, også netop for at sikre, at der bliver den fornødne bredde i det samlede program. Det samlede tilbud til danskerne skal være bredt, både traditionelt og fornyende. Inden for de rammer skal vi forsøge at agere, og den dialog skal jeg have med de ansvarlige for områderne, som har kompetencen på det kunstneriske område.”

Der har været stor udskiftning i ledelsen på teatret i de seneste år. Oplever du, at det er vanskeligt at stille et hold i den aktuelle situation?

”Nej, jeg oplever, at alle, der er her, er meget glade for at være her. Alle synes, det er en fantastisk arbejdsplads. Derfor fornemmer jeg overhovedet hel-

ler ikke, at det er et problem at tiltrække de mennesker, man gerne vil have herind. Den klassiske ledelsesopgave, som jeg jo står for, er at få det mak-

simale ud af alle de ressourcer, vi har, at få det bedst mulige samarbejde. Men jeg oplever slet ikke, at man ikke synes, det er et dejligt sted at være. Personligt kan jeg bekræfte, at det er et fantastisk hus at komme ind i og være i; der er et fantastisk samarbejde, og frem for alt er der en ild, der brænder i alle. F.eks. balletbørnene, der tilbringer hele deres barndom og ungdom her i huset og ser de største talenter på scenen.

URMAGEREN
Dronningens Tværgade

Special
Iværksted for
antikke ure

Ring til os
for et
uforpligtende
tilbud!

Dronningens Tværgade 14
1302 København K
Tlf.: 4341 6218
E-mail: urmageren@live.dk

Så kommer de måske selv som 19-årige til at stå på scenen. Det gør, at man har været dedikeret til en bestemt opgave, hvor man kommer til at kunne udføre noget på meget højt niveau. Når man har brugt så meget tid på at nå dertil, kan man også forvente, at den institution, man er en del af, er med til at løfte de ambitioner op. Det, jeg først og fremmest bemærker herinde, er det enorme engagement. Vi skal i ledelsen sikre arbejdsglæden og sikre, at folk føler, at de bliver hørt og anerkendt.”

Bliver Det Kgl. Teater pålagt lige så skrappe sparekrav som f.eks. den anden store kulturinstitution DR, er blevet det?

”Det ved politikerne bedre end jeg. Vi skal forhandle en ny 4-års aftale til næste år, og der må vi se, om vi bliver udsat for det. Der har allerede været ganske omfattende besparelsesrunder, som har haft effekt på eksempelvis vores kor, som er meget mindre, end det burde være. Vi skal hele tiden være opmærksomme på, at vi skal forklare over for politikerne, hvorfor det er en god idé at sende offentlige midler i vores retning. Det er en af vores allervigtigste opgaver at forklare politikerne og befolkningen, hvad man skal med en nationalscene.”

Hvorfor er det så, vi skal have en nationalscene?

Teaterchef Morten Hesseldahl, her i den smukke foyer på Gl. Scene.

”Fordi det er godt for et samfund, at der bliver leveret kunst på et meget højt niveau. Man kan sagtens vælge det fra, men når man kigger tilbage i historien, har man i alle civiliserede samfund altid tænkt, at det at have et sted, hvor man kan se, hvad mennesker kan gøre, når de danser, synger eller spiller skuespil på højest tænkelige niveau, har værdi for hele samfundet. Man har også altid indset, at det ikke kan fungere på markedsvilkår; det kan ikke overleve kun ved billetindtægten. Før i tiden var det kongen eller nogle velhavende mæcener, som støttede den sublime kunst. Det billede er anderledes i dag; vi har enkelte mæcener, som vi er meget glade for, men det er staten, som i dag må gå ind og støtte. Man må stille sig spørgsmålet, om samfundet bliver

rigere af at have en nationalscene, eller om man kan leve uden. Jeg synes absolut, nationalscenen har en samlende funktion som formidler af en del af vores kulturarv. Vi opfører de gamle klassikere og bliver på den måde bragt i forbindelse med de mennesker, som har været før os. Det, der netop tegner en nation op, er at forstå, at der har været

nogen før mig. Nogen, der f.eks. har skabt den by, vi bor i, så vi lærer, at vi skal aflevere den i pæn stand til dem, der kommer efter os. At have det perspektiv, der rækker ud over ens egen næse og generation, er netop hvad en institution som Det Kgl. Teater kan. Ligesom når vi går rundt i byen og ser på de gamle huse; man kunne

Dansk frokost når det er bedst

Mødelokaler med plads til 10-20 personer.
Selskaber modtages op til 90 kuverter

Åbningstider:

Hverdage 11:30 - 19:00 Lørdag 11:30 - 16:00

Frederiksholms Kanal 18 - København K.
Telefon: 33 11 57 70 - www.kanalcafeen.dk

SUSHI SAIKO
Japansk restaurant og take away

F.eks. i **Oktober:**

Hver måned sammensætter vi en lækker **Månedsmenu** til 2 personer hvor du kan spare lidt.

24 stk. Sushi, 2 Miso Suppe, 2 Sticks

kun **430,-**

Åbent: man - fre: 11.00 - 22.00 • lør, søn, helligdage: 16.00 - 22.00
Torvegade 22, kd. • info@sushi-saiko.com • 32 95 01 49

TEATERCHEF

Teaterchef Morten Hesseldahl glæder sig over det gode samarbejde på teatret

rive dem ned og bygge noget moderne og strømlinjet, men vi synes, der er en værdi i at se, at der har været nogen for os. Det giver et rigere samfund, at vi skatter på vores forhistorie, men også at hver især forstår, at der er nogle, der faktisk kan gøre noget, som jeg ikke kan, det, at vi kan se dem synge, danse og opføre skuespil på det niveau, gør også mit liv større. Men det er klart, at det er et sammenstød med dansk selvforståelse, som er meget sympatisk, altså at vi alle sammen skal være lige. Det er en tiltrækkende tanke og en del af vores demokrati, at der

ikke er nogen, der er mere end andre. Men så støder det pludselig ind i kunsten, hvor der faktisk er nogen, der er mere end mig. Nogen, der kan noget, som jeg aldrig kommer i nærheden af. Det kan måske virke provokerende, især når jeg oven

i købet skal betale for det! Men i mine øjne er det berigende at se, hvilke muligheder mennesker har og hvor langt man kan nå. Det skal vi være gode til at gå ud og forklare."

Det Kgl. Teater favner fortid, nutid og fremtid

Hvordan synes du, københavnere har taget imod Det Kgl. Teaters nye huse i byen?

"Især Skuespilhuset er blevet taget varmt imod, fordi det er det lettest tilgængelige hus. Indtil videre ligger Operaen lidt isoleret. Der kommer efter alt at dømme en cykelbro fra Nyhavn over til Operaen, og dermed fortsætter den brobygning, som pågår i København, og som er så vigtig. Når den bro kommer, vil man også kunne udnytte udearealerne og foyer'en i højere grad, ligesom man kan se med Skuespilhuset. Hele sommeren er der folk, der kommer og får en kop kaffe og sidder på bolværket med benene ude over kanten. Når Kvæsthusbroen

kommer, og Skt. Annæ Plads bliver ombygget, får vi en vidunderlig plads i København, hvor Skuespilhuset kommer til at ligge centralt. Det bliver nok fra 2016, at det kommer på plads. Det er vigtigt for teatret, at vi får åbnet vores bygninger og gjort dem til en naturlig del af byen, så de bliver brugt også i dagtimerne. Vi tror, at det, at folk har et naturligt forhold til bygningerne, gør det lettere at få dem i teatret til forestilling. Derfor har vi i et år forsøgt os med cafeen August B. i hjørnet af Gl. Scene."

EFTERÅRS MENU

**EFTERÅRS ÆBLE/SELLERI SALAT
SENNEPSOLIE-SPRØD PARMASKINKE**

LOKAL PIGVAR-BISQUE-SOUFFLÉ**

BRAISEREDE SVINEKÆBER
RODFRUGTER-RØDVIN-TIMIAN**

STEGT VILDAND-GRØNNE DRUER
KANEL-FOIE GRAS SAUCE**

STEGT PÆRE-SALTET KARAMEL
CALVADOS-VANILLE ISCREME**

**3 RETTER 350,- VINMENU 350,-
5 RETTER 495,- VINMENU 495,-**

Reinwald's
RESTAURANT

Farvergade 15 • 1463 København K • Tel. 33 91 82 80 • Fax 33 91 82 90
Man.-lør. 14-24 • www.reinwalds.dk • reinwalds@reinwalds.dk

Ny kunstbog på gaden

Præsentationen i Galleri Claus C. tiltrak kunstinteresserede læsere

Galleri Claus C. i St. Kongensgade præsenterede ved en reception den 27. september bogen "101 kunstnere 2014", et opslagsværk over nulevende, danske kunstnere. Bogen er redigeret og for en stor dels vedkommende skrevet af Jyllands-Postens kunstanmelder Tom Jørgensen. Det er fjerde gang, Tom Jørgensen viser resultatet af talentjagten. Hensigten med bøgerne er at vise mangfoldigheden i dansk kunst på tværs af alder, geografisk placering og uddannelse. Den nye bog kan købes i galleriet for 200 kr.

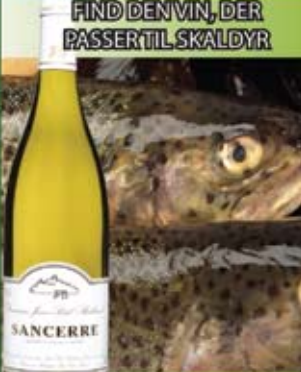
Bogens forfatter, Tom Jørgensen, er kunstanmelder på Jyllands-Posten

Ny bog om danske kunstnere

BLIV INSPIRERET!

FIND DEN VIN, DER PASSER TIL SKALDYR

FIND DEN VIN, DER PASSER TIL FISK

VINOBLE Skt. Petri
– din vinhandler i KBH K.

1.000 km2 showroom, butik, lager
Flere end 1.000 vine & spiritus
Masser af delikatesser
Firmakunde? Kom og få en snak om hvordan vi løser dit vin- og gavebehov
Levering med bud i København

VINOBLE
Skt. Petri
Krystalgade 18 1172 Kbh K
3314 0387 vinoblesktpetri.dk

HENRIETTE HORNSLETH
Diamant- og Edelstens Ålter

Smukker & Design

Værkstød
Design af smykker
Diamanter og ædelsten
Reparation og restaurering
Vurdering og identifikation

Åbningstider
Hverdag 11-17:30 h
Fredag 11-19:00 h
Lørdag 11-15:00 h
Mandag lukket

HENRIETTE HORNSLETH | LÆDERSTRÆDE 36 | 1201 K
T: 21288756 | E: henriette@hornsleth.dk | www.hornsleth.dk

SITHEP

Daglig åben:
12 - 23

**Hver dag
dagens ret
49,-
kl. 12 - 16**

Thai restaurant

HYGGE LIG RESTAURANT
HVERDAGS GASTRONOMI TIL RIMELIGE PRISER
Sankt Peder Stræde 27 • T: 33 12 81 71 • M: 50134225 • sithelp@live.dk • www.sithelp.dk

Metrobyggeriet fylder meget i byen, men også under byen

Tunnelboremaskinen fra den italienske entreprenør SELI er 100 meter lang og vejer 130 tons

København er under kraftig forvandling i disse år. Metrobyggeriet pågår både over og under jorden. Arbejdet under jorden kan man af gode grunde ikke følge med i oppefra, og det var derfor interessant at få lejlighed til at komme de godt 30 m ned til tunnelbyggeriet under Nørrebroparken.

Konsortiet CMT – Copenhagen Metro Team – består af 3 italienske firmaer, som er udvalgt i almindelig licitation. Konsortiet står for byggeriet og har rundt regnet 250 leverandører og underentreprenører, hvoraf langt de fleste er danske. CMT's PR- og kommunikationsdirektør Jens Munch forklarede nærmere:

”Grunden til, at vi har en byggeplads her i Nørrebroparken, er ikke, at vi får en station her. Byggepladsen ligger lige midt imellem to stationer, nemlig Nørrebro Station ved den gamle højbane og den kommende station ved Nørrebros Runddel, lige indenfor på Assistens Kirkegård. Grunden til, at vi har en 35 meter dyb skakt her – den dybeste på hele projektet – er, at vi har skullet nedsænke to tunnelboremaskiner, som har udgangspunkt herfra, og at vi kan nedsænke tunnelelementer og materiale i øvrigt samt hive det bortborede materiale – vi kalder det mug – op af hullerne

og til midten af Milano! Det lyder voldsomt, men det er over lang tid, og vi øger kun lastbiltransporten i København med under 5%, mens det står på. Lastbilerne må kun køre mellem kl. 7 og 18.

Byggepladsen er ret stor i forhold til de 17 stationsbyggepladser, vi har. De ligger typisk inde i byrummet, hvor der er snævert omkring, og det er en kæmpestor ingeniørmæssig og logistisk øvelse. Det er store projekter, svarende til at bygge en katedral under jorden. Der skal bruges mange forskellige maskiner og materialer, og det er meget vanskeligt at få plads. Især området omkring Marmorkirken er vanskeligt, for

Copenhagen Metro Teams PR- og kommunikationsdirektør Jens Munch viste rundt i skakten

og komme det på lastbiler, som kører det til Nordhavn, hvor det bliver hældt i vandet og anvendt til opfyldning, der gør København større.

Når vi er færdige, har vi flyttet 3,1 mio tons jord og kalk. Det er svært at se mængden for sig, men hvis vi tager alle de store lastbiler, der kører med jord- og kalktransporterne, og sætter dem i forlængelse af hinanden, når de her fra Nørrebroparken

der er meget lidt plads, og det er et problem at få de rigtige maskiner på plads på det rigtige tidspunkt.

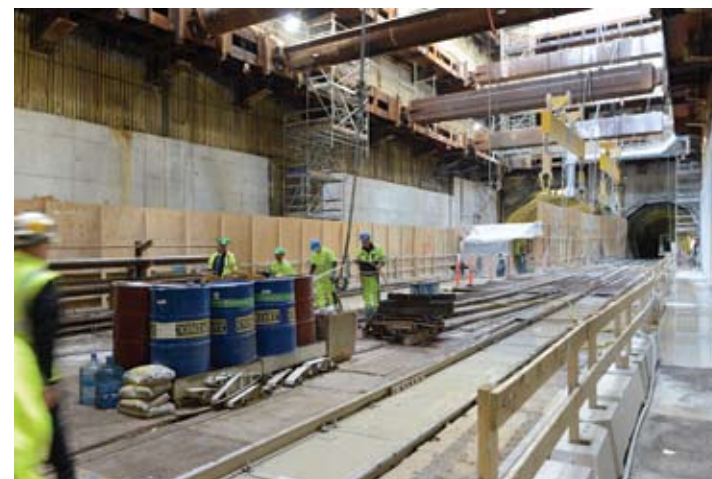
De to tunnelboremaskiner, der har udgangspunkt fra byggepladsen i Nørrebroparken, er nået hhv. til Frederiksberg Station og Aksel Møllers Have. De kører parallelt, men forskudt, og borer hver deres rør. De to boremaskiner skal frem til Frederiksberg Allé eller lidt læn-

gere, alt efter hvordan projektet skrider frem og logistikken går op. Når de så er kommet frem, bliver de skilt ad, hevet op af hullet og kørt tilbage til Nørrebroparken, hvor vi igen sænker dem ned i skakten og samler dem med næsen den anden vej, så de kører hen mod Øster Søgade. Grunden til, at man ikke bare lader dem køre rundt i en cirkel dernede, er et større logistisk regnestykke. Det, der definerer, hvornår en tunnelboremaskine kan nå frem til en station, er, at stationsskaktens konstruktion skal være fuldstændigt færdig. Før kan boremaskinen ikke komme ind. Planlægningen af, hvornår de enkelte stationer kan være færdige, er et endnu større regnestykke. Det afhænger bl.a. af faktorer som trafikale forhold i byen i øvrigt, ledningsomlægning, fjernvarmerør, kloakrør osv. Derfor bliver det gjort på den måde. Det er dyrt at skille en boremaskine ad; den er 100 m lang og vejer 130 tons, men det er endnu dyrere at lade projektet stå stille.

Byggepladsen bruges også til at forsyne tunnelbyggeriet med materialer og til opmagasinering af tunnelelementer. Der kommer en tilsvarende byggeplads midt i Sortedamssøen, der er man i gang med at grave hullet ud. Her i Nørrebroparken har vi hele tiden arbejdet i døgndrift, fordi boremaskinerne kører 24/7 og skal serviceres 24/7. Det, naboerne kan høre her, er, at vi henter boreaffaldet op med en stor kran, som kører op og ned. Den samme kran hejser tunnelelementer ned. Som sagt kører lastbilerne kun mellem 7 og 18, og beboelsesejendommene ligger ikke helt tæt på byggepladsen, så støjen her er

Santa Barbara er skytshelgen for borebisterne, hun passer på, at de kommer helskindet hjem. Nogle af borebisterne arbejder simpelthen ikke, førend hun er på plads.

I bunden af skakten ligger et tykt, støbt betonlag på et par meters tykkelse. Bundpladen er stærkt overdimensioneret i forhold til at kunne bære togtrafikken, men den er nødt til at være så tung for at sikre, at den kasse, som pladen er bund i, og som toget kommer til at køre i, er tungere end et skib, fordi kassen er omgivet af grundvand. Hvis pladen ikke er tung nok, vil hele kassen om ganske få år stå oppe på overfladen.

Vi arbejder også 24/7 inde ved Marmorkirken, og den er lidt en achilleshæl på grund af den snævre plads og en anderledes konstruktion, fordi tunnelrørene ikke må føres under kir-

ken. Det gør, at det ene rør skal bores 18 meter længere nede, og det betyder mere arbejde. Men stationen skal jo være færdig samtidig med de andre, for at vi kan aflevere et færdigt projekt.

Derfor må vi arbejde mere pr. døgn her for at blive færdig samtidig med de andre stationer, og det er forklaringen på, at der har været så meget ballade og omtale af Marmorkirken, >>>

BARLEYWINE
ØL med smag.
Vi har 400 forskellige.

3W
BARLEYWINE

Efter 11 år i Løgstørstræde, er adressen nu:
Admiralgade 21, 1066 Kbh. K.
Øl-gaver
Øl-glas
- ved Nikolaj Kirke

VELKOMMEN

Tlf. 3391 9397
bestil@barleywine.dk - www.barleywine.dk

DOMHUSETS SMØRREBRØD

Hver dag: **Lunt & Lækkert**

KATTESUNDET 18 - 1458 K
TELEFON: 33 15 98 98
www.domhusetssmorrebrod.dk

Metrobyggeriet fylder meget i byen, men også under byen

Den store kran løfter containeren med byggeaffald op og vipper det ud i et bassin, hvorfra det læsses på lastbil og køres til Nordhavn til opfyldning

De to kaverer er ikke boret ud med boremaskinen, men hugget ud. De er nødvendige, fordi skakten er kortere end boremaskinerne, så når de skal samles i bunden af skakten, må der ekstra længde til. Skakten kunne ikke blive længere end 90 meter, fordi man så ville støde ind i Hillerødgade. Den ene kaverne er bredere end den anden, så man har mulighed for at kunne skifte spor eller tage et tog ud af drift.

Tunnelementerne består af 6 dele, der samles for hver 140 meter tunnel

fordi det har ført til naboklager. De færdige metrostationer kommer til at ligge i et par og tyve meters dybde. På tegningen her ses, hvordan metroen kommer til at køre mellem stationerne, faktisk op og ned ligesom en rutsjebane. Toger kører lidt

nedad, når det forlader stationen. Så får det fart i den nedadgående kurve, som det bruger til opstigning til næste station. Det er simpelthen for at spare energi. Man skal forestille sig, at toget holder ved stationen, passagerer går ind og ud, dørene

lukker, og så får toget et lille puf, så det triller stille og roligt nedad uden at bruge energi. Den bevægelsesenergi, toget

Her ses en samlet tunnelring med læseelementet i midten.

på den måde opsparer, bruger det til at køre en snas opad hen imod den næste station. Toget bruger kun energi på det sidste lille stykke opad mod stationen. Det er samme teknik, vi bruger i den eksisterende metro.

Man regner med, at metroen

- når den nuværende og den kommende metro kommer til at køre sammen – kommer til at transportere det samme antal passagerer som det nuværende S-togsnet, 100 mio passagerer om året. Det bliver inden for et ret lille område og derfor en intens offentlig transport. Når Cityringen er færdig, vil den nuværende metro og Cityringen sikre, at 85% af københavnere har maksimalt 600 meter til en metrostation fra deres bopæl. Så det er noget af en luksusmodel, vores bygherre har bestilt.

Der er løbende meget tilsyn med arbejdet, både Brandvæsenet og Arbejdstilsynet kommer ofte. Vi har hele tiden det, vi kalder tool-box møder mellem medarbejdere og arbejdsgiver, hvor vi mødes for

kommunikere med hvert enkelt team.

På ledelsesplan er der møder om arbejdsmiljø både i bygherrens organisation og entreprenørernes organisation. Beredskabsplaner og sikkerhedsplaner skal opdateres løbende. Det kører hele tiden, for der kommer hele tiden en ny fase med en ny underleverandør, der skal have adgang til pladsen, og så skal man tage stilling til, hvordan hans udstyr skal stå osv. Vi arbejder meget med sikkerhed, og vores ulykkesstatistik ligger lige omkring gennemsnittet på landsplan. En lille smule over, under 1 ulykke pr. million

Alle elementer er nøjagtigt nummererede, for de har hver sin plads i tunnelen og kan senere efter endt byggeri elektronisk overvåges

Måleapparatet har forbindelse til en føler på ejendommen overfor, så man hele tiden kan måle, om ejendommen påvirkes af rystelserne

arbejdstimer højere end landsgennemsnittet, til trods for, at vores arbejde på ingen måde er gennemsnitligt; de logistiske og dermed sikkerhedsmæssige udfordringer er langt større her, og vi tager det meget alvorligt. Vores målsætning er at komme under landsgennemsnittet, og vi er godt på vej.”

Bæredygtig grønlandsk hellefisk
fra et af verdens reneste farvande.
Nemt og lækker at tilberede.

HVER UGE:
Ugens fisk incl. en lækker opskrift, nemt og lige til.
Se også vores nordiske brugskunst, strik og kunst.

TRANHUSET
NORDISKE NYDELSE TIL ALLE SANSER

Strandgade 106 · Christianshavn · Tlf. 40 17 92 56 · www.tranhuset.dk

GADENAVNESKILTE OG TRAFIKOMLÆGNING

Der mangler skilte på mange gader i byen- Dagøgade

Restaurant Under Uret

Julefrokost
295,- kr
Alt er hjemmelavet

Marineret sild m/karrycreme og kogt æg
Husets kogt syltet sild
Gravad laks m/rævesauce
Smørstegt fiskefilet m/remoulade
Krebsesalat
Æbleflask
Andebryst m/rødkål
Mørbradbøffer
Sylte
2 slags ost / blaskimmel og brie
Risalamande

Tilvalg: Gammel ost: 20,- kr -
Ribbenssteg: 20,- kr -
Lun leverpostej: 20,- kr -
Blodpølse: 20,- kr -
Røget ål: 45,- kr

Mandag - søndag: 11,30 - 02

Øster Farimagsgade 4, 2100 Kbh. Ø
Tlf. 28 35 35 10
underuret28353510@gmail.com

For nyligt var der en dame fra nord for København, der gjorde opmærksom på, at det mange gange kniber med at se gadenavneskiltene, når man kører i byen. Nogle gange kan man overhovedet ikke se noget skilt, for der er ikke noget, andre gange sidder de uhensigtsmæssigt højt, eller skriften er så lille, at de er svære at få øje på og orientere sig efter, når man leder efter den adresse, man har et ærinde til. Det hænder dog også, at skiltene sidder vel placerede og med skrifttyper af en størrelse, der gør dem let læselige.

"Stræderne" gik derfor en tur i byen for at se, om der er noget om snakken, og det måtte vi

desværre konstatere, at der er. En tur ned ad Amagerbrogade er nok. Når man kommer til Brysselgade sidder skiltet så højt oppe og med så lille skrift, at det både er svært at finde og svært at læse, og kommer man over på den anden side til Dagøgade, er der overhovedet ikke noget skilt. Nu er det ikke kun i København, det ligger svært med skiltene. Gentofte har meget smukke vejnavneskilte opsat på standere, men kører

man ad Bernstorffsvej og leder efter Heslegårdsvej, har man et problem. Der er tilsyneladende ikke noget skilt at se. Går man rundt om hjørnet, er der dog et fint skilt usynligt for dem, der går eller kører. Nu er spørgsmålet: Er skiltningen til fare for færdselssikkerheden, når en bilist koncentrerer sig om at få øje på gadenavnet i stedet for at koncentrere sig om sin kørsel? Her har vi en formodning om, at det ville gavne

De manglende skilte gavner ikke færdselssikkerheden- Brysselgade

ALPACAHUSET

Kig ind og se hvad andre ikke har !

DEN FINESTE
RENE ALPACAULD
FRA ANDESBJERGENE
I SMARTE DESIGN

Store Kongensgade 90
1264 Kbh.K
Tlf.: 33 14 12 28
Mail: info@alpacauset.dk
www.alpacauset.dk

Den nye bustracé har flyttet buskørslen ind midt på kørebanen, her Nørre Allé

Skiltet her vender forkert i forhold til den kørende trafik, Hesselgårdsvej

Bernstorffsvej

øvrige biltrafik, og det endda når de lastbiler, der kører der, har samme bredde som busserne. Som det ses på billedet, har man fodgængerne yderst. Derefter kommer cyklerne, så biltrafikken i to spor og i midten busserne. Det er fodgængerne, der skal med bussen, og for at komme til bussen, skal de krydse den øvrige trafik. Det havde måske været smartere at lægge busbanerne langs fortovet, cyklerne uden på busserne og biltrafikken i midten. Fordi sporvognssporene i gamle dage lå midt i gaden, behøver det ikke også at gælde bussporene, trafikken i dag er en ganske anden end for 40 år siden.

færdselssikkerheden, hvis det blev lettere at spotte skiltene.

En helt anden historie er, at man har omlagt en del af Tagensvej, Nørre Allé og Lyngbyvej, så busserne har fået deres egen tracé, i øvrigt bredere for hver kørebane, end for den

Australian Handmade Boots
Største udvalg i Europa

Søndagsåbent:
5. oktober - kl. 11 - 16
Få en lækker Australsk Vin
ved køb af
R.M. Williams Boots

One Boot One piece of leather
Tracks
Larsbjørnstræde 26 - 1454 København K
tlf. 33 33 83 83 - tracks@tracks.dk - www.tracks.dk

BYENS HÅNDVÆRKERFORENING OG OLDERMANDEN

Laugenes historie i København er lang

Søren Schmidt, der driver VVS-firmaet De Blå Mænd, er oldermænd for Københavns Blikkenslager- og VVS-laug, der blev oprettet helt tilbage i 1678. Som Søren forklarer, ved man ikke så meget om håndværkere, fordi de ikke var boglige, og der blev ikke skrevet så meget ned. Vi får her Søren fortælling om laugshistorien:

”Danmark var et samfund af samlere og landbrugere indtil ca. år 800-1000, hvor de første byer blev etableret. I landbrugs-samfundet kunne man selv udfylde de fornødne funktioner, måske bortset fra smeden og pottemageren. Men da bysamfundet kom til, opstod behovet for, at nogen udførte specielle opgaver så som at lave sko, bage brød osv. hver dag. Så opstod behovet for et fællesskab blandt håndværkerne. Man etablerede gilder, som vi i dag stadig kender: Skt. Jørgens Gildet, f.eks. Nu var man i et fællesskab, som tog sig af en. For ca. 800

Søren Schmidt er oldermænd i Københavns Blikkenslager- og VVS-laug

hundrede år siden stod man ved en skillevej: Købmanden bliver velhavende, han er dygtig til at

sælge og tjener mange penge. Håndværkeren sidder stadig og laver et par sko om dagen, han produktudvikler ikke rigtigt noget. Det skaber behovet for at være sammen med nogle fagfæller, hvor man kan styrke sit fag, et laug. Skomagerne og skrædderne var blandt de første, skorstensfejerne kom mærkeligt nok først til i 1778.

Igenom disse 800 år har samfundet haft skiftende holdninger til laugene. De forskellige magthavere i Danmark så nogle fordele og nogle ulemper, lige-

som i dag. Når det går godt, strammer man skruen, og når det går skidt, slækker man skruen. Laugene fik både retigheder og pligter. Bagerlauget fik f.eks. eneret på at bage og sælge brød, andre måtte kun bage til eget forbrug. Pligten var, at man skulle overholde de normer, magthaverne – kongen eller hvem det nu var – fastsatte for levering af produktet. Der var også en pligt til at tage sig af sine. Man skulle tage lærlinge ind, for et håndværk kan ikke læres ved at læse i en bog, det kræver øvelse. Lærlinge, svende

og mestre var i et stort fællesskab i laugene, hvor man tog sig af hinanden. Hvis en døde, var det tidligere magten, der ordnede begravelsen, og det kostede dyrt. Nu blev det laugene, der tog sig af det økonomiske.

Det kører faktisk sådan i 5-600 år, enormt statisk. Skomageren fortsætter med at lave et par sko om dagen, lærlinge kommer i lære, svenden overtager forretning og kone, når mester dør, og alle var glade. Det går meget godt, indtil revolutionsånden fejer hen over Europa og når Danmark i midten af 1800-tallet, hvor man laver Grundloven i 1849. I den lov er enhver mand fri og selvstændig, og man ønsker ikke den regulering og monopoldannelse, som laugene indebærer. Laugsordningerne bliver forsøgt afviklet over en årrække frem til 1860'erne, og fællesskabet forsvinder. Samtidig fører manglen på regulering til, at garantien for håndværket forsvinder. Enhver person uden nogen uddannelse kan åbne en forretning og sælge brød, skomageren har aldrig lært at lave sko osv. Det bliver folk sure over, og behovet for regulering genopstår, men nu er det ikke laugene, men byrådene, der bestemmer. Nu skal man have næringsbrev. Denne udvikling, og det, at fagbevægelsen bliver stærkere, fører til, at laugene bliver genetableret. Der er brug for sammenhold både på mestersiden og på svendesiden.

Opstilling af blikkenslagerværktøj

den. I nyere tid går det egentlig meget godt med arbejdsgiverne på den ene side og arbejderne på den anden.

København var der, hvor laugene var, for de små byer var simpelthen for små til at have et laug. Formanden for laugene hedder en oldermænd. I gamle dage var det ikke en post, man ønskede. Det var ham, man huggede hovedet af, hvis laugene havde snydt. Oldermænden har ikke en bestyrelse, men nogle bisiddere. De hedder sådan, fordi de i gamle dage sad ved siden af oldermænden for at beskytte ham mod overlast fra sure laugsmedlemmer; det var jo oldermændens pligt at meddele, hvis kongen havde bestemt, at prisen skulle ned eller kvaliteten op osv. Oldermænden var budbringer, og budbringeren bliver jo ofte skudt. I dag er laugene ikke så struktureret som i gamle dage, for der er ikke pligt til at være medlem af en arbejdsgiverforening, men rigtigt mange er medlemmer. Vi mødes i forskellige grupper, og Håndværkerforeningen

er meget medvirkende til at fortsætte traditionen. Håndværkerforeningen blev etableret i 1841 i København,

fordi man vidste, at den kommende grundlov ville ødelægge det gamle system, og man havde behov for, at arbejdsgiverne kunne stå sammen. I dag har vi meget brug for fællesskab, hvor vi sammen kan løse de udfordringer, vi bliver stillet over for. Den administration, det offentlige pålægger os, og som vi bruger stadig mere tid på, gør, at vi i virkeligheden har mere til fælles på tværs af fagene end tidligere.

GALLERI KAMPMANN

Galleriets kunstnere :
**Lise Malinovsky, Addi Köpcke,
William Skotte Olsen og Julie v. Lotzbeck**

GALLERI KAMPMANN
Gothersgade 31 - Telefon: 33 15 00 53
www.gallerikampmann - kampmann@webspeed.dk

DRUGSTORE
- med mange specialiteter

ØKOLOGISK BRØD
ØKOLOGISK SLIK
LUXUS CHOKOLADE
CUBANSKE CIGARER
WESTERN UNION
HANSEN IS
GLS PAKKESHOP
HÅNDKØB MEDICIN

MIKKEL BRYGGERSGADE 10
Åbningstider: 8-24 - Telefon: 33 32 27 11

Originale sømandstrøjer

findes i flere farver

S.N.S. HERNING

findes i flere farver

Herreekviperingshandler
Jørgen Pedersen
Strandgade 24 • 1401 Christianshavn • Tlf. 32 54 19 03

BERLIN ER HISTORIE OG OPLEVELSER

BERLIN ER PERFEKT TIL JUL OG NYTÅR

Ikke for ingenting er Berlin i de senere år blevet et yndet udflugtsmål for mange danskere: Der er smukt med brede boulevarder, monumentale bygninger og floden Spree skaber sin egen stemning gennem byen. Det er nemt og hurtigt at komme dertil, man føler sig tryk i gaderne, og prisniveauet er rimeligt.

I år er der ekstra fokus på Berlin i anledning af 25-året for murens fald. 2014 i Berlin har været præget af denne begivenhed med mange udstillinger og arrangementer, og i november går det løs igen. Mon ikke også nytårsfestlighederne får en ekstra tand i år.

Under alle omstændigheder er der festligt i Berlin i hele julemåneden og hen over Nytåret. Der bliver ikke sparet på udsmykningen, og stemningen er lagt an til hygge og årets festligste tid.

Byen har en masse tilbud til besøgende.

Prøv at tage U-Bahn til f.eks. Wittenberg-station, der ligger lige over for Nordeuropas største varehus, KaDeWe. Mødet med Kurfürstendamm, der er pyntet med lys i træerne, fine julefigurer og juletræer alle vegne, sætter julehumøret i gear. Tager man gåturen op og ned ad Kurfürstendamm kan man

nyde de flotte forretningsfacaders udsmykning. Tilbage ved udgangspunktet er KaDeWe, som ubestridt har Berlins mest fantastiske juleudsmykning, både i sine facadevinduer og inde i varehuset, hvor der hvert år pyntes efter et specifikt tema. Trænger man nu til noget at spise, er Feinschmecker-etagen næstøverst i varehuset leveringsdygtig i alt fra pølser til østers, kaffe og kager fra Le Nôtre. Har man trang til at dyrke lidt finkultur, er der rig mulighed for det. Hele Museum Insel, der ligger centralt i byen ved siden

museum om Berlins historie, overskueligt også for større børn.

Gemäldegalerie er et dejligt museum at besøge, hvis man er til de store mestre som Rembrandt, Rubens, van Dyck, Goya m.fl. Der er store samlinger, flot sat op, og god plads til at beskue dem, for der er ikke trangsel. Indgangen til museet ligger i Stauffenbergstrasse 40. Å propos Stauffenberg kan man i den såkaldte Bendlerblock i Mitte-området besøge stedet, hvor Graf von Stauffenberg sammen med sine nærmeste allierede i det fejlslagne attentat mod Hitler den 20. juli 1944 blev skudt. Ejendommen er i dag museum for den tyske mod-

Et stykke af den forhadte mur, der faldt for nu 25 år siden

standsbevægelse mod Hitler. Har du fået blod på tanden til en Berlinertur, kan vi anbefale rejsebureauet Danske Special Rejser i Løngangsstræde 19, som giver råd og vejledning og har gode hoteller i centrum til en rimelig pris.

Det smukke julemarked på Gendarmenmarkt

af Berliner Dom, har rige samlinger af kunst fra antikken til vore dage. Selve Berliner Dom er også værd at se, den er meget smukt restaureret efter krigens bombardementer, og man kan være heldig, at der er en orgelkoncert. På Kurfürstendamm ligger et interessant, mindre

WILDERS PLADS

Wilders Plads Ejendomme A/S
STRANDGADE 54, 1401 KØBENHAVN K.
Telefon: 32 54 48 88

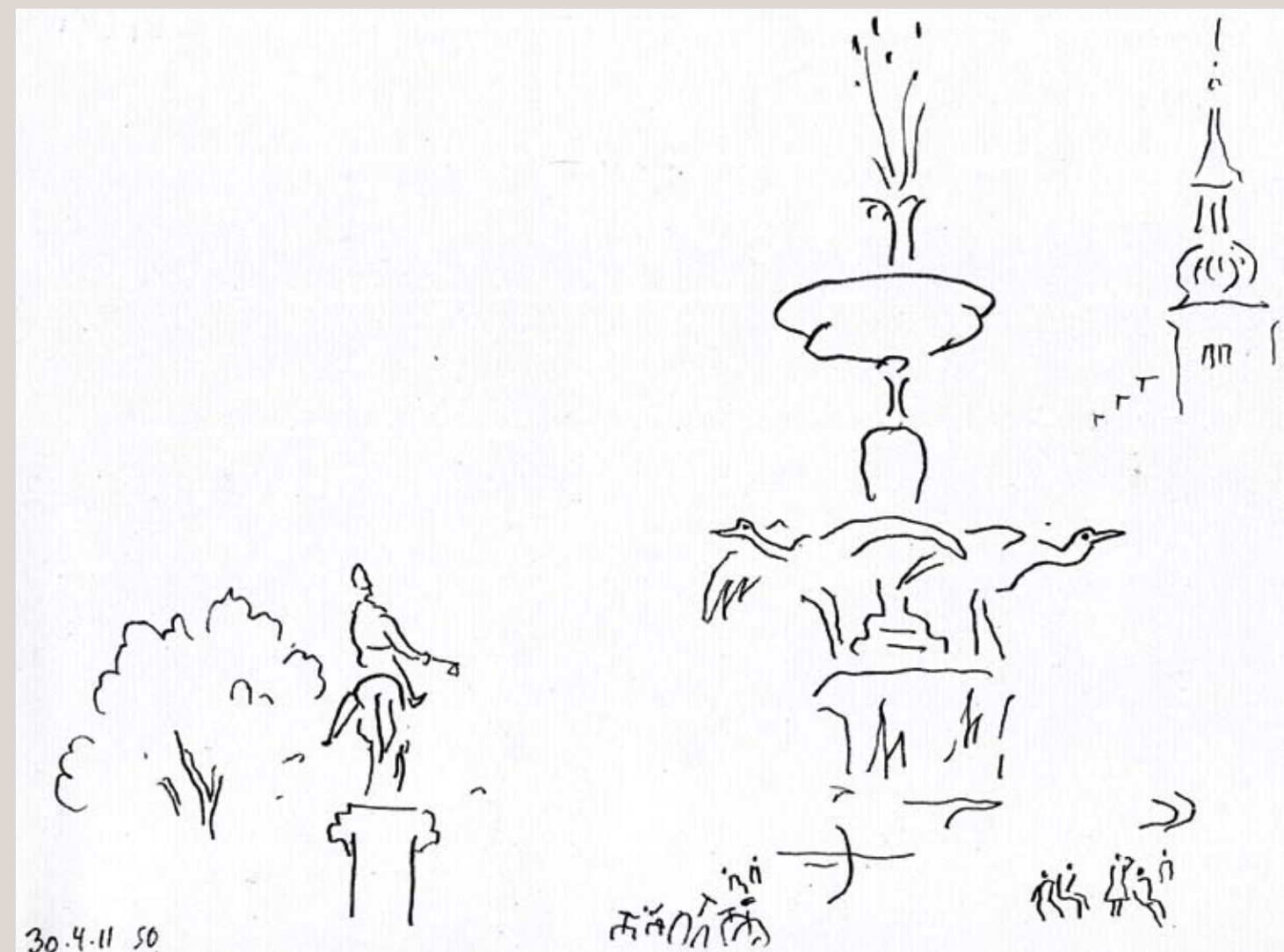
Foto: Henrik Ploug (FAF og DBA)
Tekst: Connie Christensen

Storke og rytter

Kunstmaleren Sven Okkels tegner stemninger fra vores by med en lille kommentar.

Sven Okkels fotograferet af Karsten Bundgaard

Tegningerne er blevet til på byvandring, hvor Sven har tegnet on location.

TRINITATIS KIRKE
Orgel - musikgudstjeneste
Søndag 12. oktober
Kl. 10.30
 Trinitatis Kirkes Kor
 Værker af Mendelssohn m. flere
www.trinitatiskirke.dk

Hos Dorte
 Knabrostræde 6 · 1210 København K
 Tlf. 3315 9777 · www.hosdorte.dk

EDDIE SKOLLER UNDERHOLDER MED SANG OG SJOV MED BID

København har i Eddie Skoller en international entertainer. Vi, der har fulgt hans nu 35 år lange karriere, har sunget med på sange som "En enkelt sang om frihed" og grinet ad "What did you learn in school today?" og figuren Hugo. Masser af shows, roller på film og TV, musicals, teater, revy, pladeudgivelser, alt mættet af musikalitet, humor og et meget veludviklet sprogøre.

Det internationale islæt begynder allerede fra Eddies spæde barndom. Eddies mor var svensk, og faderen var russiskfødt jøde. Selv er Eddie født i USA, hvor han boede de første 6 år af sit liv. I 1950 flyttede familien til Danmark.

Vi har talt med Eddie om, hvordan det hele begyndte, og en del mere:

Et stærkt kendetegn hos dig er din fornemmelse for sprog; er det din opvækst

i USA, der gør, at du har et anderledes øre for det danske sprog, kan se nogle finter, som er overraskende, ligesom det skete omvendt med Victor Borge, da han kom fra Danmark til USA?

"Victor Borge havde en fantastisk fornemmelse for ordene i sproget, men egentlig ikke den store sprogfornemmelse – han mestrede ikke udtalen så godt. Han kom aldrig til at tale engelsk uden accent, på trods af alle de år, han boede i USA. Tilsvarende talte han dansk med den accent, han havde fra sin ungdom, men stadig med mange engelske vendinger. Men hans måde at tale både engelsk og dansk var meget charmerende, så for ham blev det et plus. Det pudsige var, at Victor Borge tog til USA samtidig med, at min far og min mor, som min far havde mødt i Sverige, tog til USA, også via Finland. Det var jo på grund af

krigen. De sås i USA, så det var lidt sjovt, fordi han blev mit store idol, og vi endte med at blive rigtigt gode venner. Det var en stor dag for mig, da jeg havde ham som min eneste gæst i et TV-show, der blev bragt på dansk og svensk TV. Det var på en måde, som om ringen blev sluttet."

Hvor stammer din musikalske interesse fra?

"Min mor var meget smuk og havde også uden tvivl et stort skuespiltalent. Hun blev, da hun var ung, anbefalet af Sveriges daværende svar på danske Poul Reumert, Gösta Ekman, til at komme direkte ind på elevskolen på Dramaten i Stockholm. Men hun måtte ikke for sine forældre, for det at være skuespiller på det tidspunkt – i 1930'erne – var ikke fint nok. Derfor kom hun ikke til at gå den vej. I stedet arbejdede hun som mannequin, som det hed dengang, altså fotomodel. Da

hun mødte min far, og de tog til New York, fik hun, fordi hun var så smuk, mange tilbud om at blive model osv. Da var det min far, der sagde nej. "Det er mig, der tjener pengene", bestemte han. Så hun lå lidt under for det. Jeg har nok fra min mor fået en del musikalitet og skuespiltalent, men fra min far har jeg også arvet noget. Min far var i virkeligheden en værre gadedreng. Meget charmerende, men lidt af en joker. Fra ham har jeg fået noget af den frækhed, som jeg har brugt nogle gange i mine figurer, f.eks. Hugo."

Du lagde også selv ud med at tage en såkaldt "ordentlig" uddannelse, nemlig som økonom. Men du ville i virkeligheden noget andet?

"Jeg havde en mor, som havde fuld forståelse for, at jeg gerne ville noget med musik. Samtidig syntes hun, at det ville være klogt at have noget i

ryggen. Derfor begyndte jeg at læse HA. Min far var selfmade pelsmand, så han kunne ikke forstå, hvad man skulle med det der HB eller Niels Juel

eller hvad det nu hed. Han tænkte, at det bare var om at komme ud og lære noget i livet. Mine forældre blev skilt, da jeg var mellem 10 og 11, og

da jeg var 12, havde min mor fået en ny mand i sit liv. Han var professor i geoteknik, en mand, for hvem 2 og 2 altid var 4. Han var pedantisk

nærmest til det ucharmerende. Vi boede i en lejlighed i Charlottenlund, og i samme opgang boede skuespilleren Keld Jacobsen, som var meget

KOMIK, SANG OG MUSIK IGENNEM MANGE ÅR

Eddie Skoller har fuld fart på sine one-man shows

brugt bl.a. i Radioteatret. På et tidspunkt, da jeg var 12 år, spurgte min stedfar mig: "Du siger jo, at du

vil være skuespiller eller noget med musik. Hvis du skulle pege på én, du gerne vil være som, hvem

skulle det så være?" Jeg vidste godt, at han tænkte, at jeg nok ville sige Keld Jacobsen, fordi han nu var tæt på. Jeg vidste, at han, hvis jeg havde sagt Keld Jacobsen, ville sige: tror du nu, at det liv er noget at stræbe efter? Han skal til prøver om formiddagen, lave radio om eftermiddagen og så på teatret om aftenen. Og tror du, han har råd til at leve det liv, vi lever? Derfor sagde jeg: Jeg

men han nåede at se mig i maj. Min mor tog fusen på ham og fik lokket ham derind. Bagefter kom han hen til mig og sagde: "Nu forstår jeg godt, det er den vej du skal gå!"

Thøger Olesen, som blev en slags mentor for mig, havde udset sig, at jeg skulle på TV efter min debut i Vise Vers-Huset. Der var hvert år nogle programmer med udsendelser fra Vise Vers-Huset, så i juni, hvor jeg havde

kunne godt tænke mig at blive noget som Victor Borge. Så sagde han – og vi er her i 1956 -: "Ja, og jeg vil gerne flyve til månen, men der er visse ting, vi må indstille os på, at vi ikke kan." Meget pædagogisk! Han nåede dog i 1969, hvor jeg startede inde i Vise Vers-Huset i Tivoli, at komme og høre mig. Han døde i juli 1969,

haft min debut i maj, kom jeg i TV med sangen "I Middelhavet sardinen svømmer". Det blev gennembruddet, og 1. august sagde jeg min stilling i Bladkompagniet op. Siden 1. september 1969 har jeg altså levet af at optræde. Det var en stor dag for mig, da jeg i 1988 ansatte en HA'er som forretningsfører!"

Du skræddersyer shows til firmaer, konferencer og private på internationalt plan. Er der forskel på, hvad de forskellige nationaliteter griner af?

Hvordan ved du f.eks., hvad en tysker synes er sjovt?

"Erfaring er nok det nærmeste, jeg kan komme det. Når du siger, at jeg skræddersyer mine shows, er det kun en del af sandheden. Det er klart, at hvis jeg skal optræde for en virksomhed eller en kongres, har jeg møde med dem, der står for det og ved, hvad det er for folk, der kommer, hvad sprog de taler, hvorfor de kommer. Der er selvfølgelig forskel på, om jeg optræder for 300 hjernekirurger, som

kommer fra hele verden, eller jeg optræder for 300 postfunktionærer, som har 25-års jubilæum. Begge grupper kan være lige

interessante at optræde for, hvis man ved, hvad de beskæftiger sig med, hvilket sprog de taler osv. Derfor gør jeg meget ud af

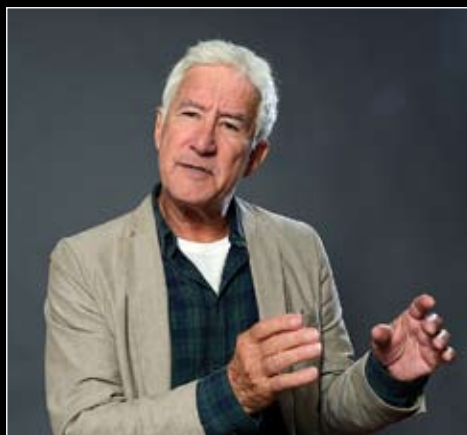
>>>

SKUESPIL ER LIVET

forarbejdet, når jeg skal optræde, men forarbejdet gør det ikke alene. Når jeg står på scenen, skal man forestille sig et grantræ, hvor jeg er et eger, der løber op ad stammen. Så kan jeg gå ud på en gren – hov, det var sjovt, her gynger jeg lidt. Så hopper jeg hen til en anden gren og gynger lidt der, det var også sjovt.

Hermed mener jeg, at jeg kan godt have forberedt at gøre sådan og sådan, men hvis det pludselig viser sig, at noget var rigtigt sjovt, så improviserer jeg og tager noget andet end det planlagte ind, for mit repertoire er stort; jeg har en meget god databank med jokes og anekdoter, hvor jeg hurtigt kan finde noget, der er à propos det, jeg lige har haft fat i. Hvis det fungerer, boltrer jeg mig som eger, der hopper fra gren til gren. Skulle det vise sig, at det ikke kører, så er det tilbage til stammen og videre til et nummer, som er helt sikkert, og hvor jeg ved, at jeg får folk med igen. Derfor sker der meget undervejs i showet, hvor jeg kan blive inspireret til at improvisere. Mesteren i den form for underholdning var min gamle ven Victor Borge. Han var en mester i uforudsigelighed.”

FINGERBØLLET
WILDERSGADE 39 - Tlf.: 32 54 67 17
CHRISTIANSHAVN

Asiatisk handel

Tekst:
Jan E. Janssen,
lokalhistoriker

Christianshavns ældste og mest betydningsfulde gade er uden tvivl Strandgade. Dens forløb følger den gamle strand med de mange pladser. I dag vil vi kalde dem bassiner, som tjente til skibsbyggeri, varelosning og skibsreparationer fra Christian IV's tid til B & W's glansperiode omkring 1900. Kun i midten af gaden var der boliger på de ulige gadenumre langs med havnen mellem parallelgaderne Lille Torvegade og Brogade. Den korte Brogade forbandt bydelen med Slotsholmen ved Langebro, der senere hed Knippelsbro og siden Knippelsbro. I dag er denne del af Christianshavn totalt forandret, og en borger fra Christian IV's tid ville knap nok kunne genkende denne topografi.

Strandgaden udviklede sig til en central faktor i Danmarks handels- og søfartshistorie. Den vestlige del på den anden side af Brogade blev groft sagt Det vestindisk-guinesiske Kompagnis territorium, den østlige del fra Brogade til Gammel Dok var det Ostindiske Kompagnis og dets efterfølger, det Asiatiske Kompagnis territorium. Den første zone var identisk med sukker, rom, tobak, slavehandel og våben, den østlige zone med te, porcelæn, lakarbejder, krydderier, silke og bomuldsklæde.

Begge kompagnier var aktieselskaber og var efter merkantilistiske principper udstyret med kongelige privilegier, der skulle udelukke konkurrenter. Det vestindisk-guinesiske Kompagni havde i flere årtier monopol på

Asiatisk Kompagnis bygninger ud imod Strandgade -1750

trekanthandelen mellem Danmark, Vestafrika og Vestindien, mens søsterselskabet i en årrække havde monopol på handel med Kina og Indien dog ikke med nederlandsk Indien. Aktierne var forbeholdt københavnske borgere, der var storkøbmænd eller embedsmænd, helst ejere af handelsskibe. I enkelte tilfælde kunne også adelige godsejere, der stod sig godt med kongehuset, købe aktier. Den kongelige familie var selvskrevet.

Det Kongelig Octroyerede Dansk-Asiatisk Kompagni fik i året 1737 et kongeligt fyrre års handelsprivileg for lande øst for Kap det gode Håb og blev dermed den lovlige arving efter Christian IV's Ostindiske Kompagni fra 1616. Efter udløbet af privilegiet blev handelen med Indien frigivet, mens handelen med Kina indtil freden i Wien 1814 stadig var forbeholdt kompagniet. Den

definitive likvidation fandt først sted i 1844. Det var Storbritannien, som nådesløst havde fortrængt Danmark fra den lukrative Asienhandel.

Hoveddomicilet var det såkaldte forsamlingshus, tegnet med to etager og mezzanin af den nederlandske arkitekt Felix Dusart og i 1739 bygget af

Bolignøglen.dk

- indgangen til 40.000 boliger

KAB

KAB • Vester Voldgade 17 • 1552 København V
33 63 10 00 • kab@kab-bolig.dk • www.kab-bolig.dk

Det asiatiske Kompagni

flådens muremester Philip de Lange. Han anvendte den eminent dygtige saksiske stenhugger Johann Christoph Petzold, der opholdt sig i København i disse år, til at udhugge den kæmpestore segmentfronton mod Strandgade og trekantfrontonen mod havnen. Neptun og Merkur flankerer en kartouche med en globus. Midterisallittens vinduer er udsmykket med fremtrædende chambranler af sandsten. Nogle kalder huset for et palæ, og huset/palæet har i flere årtier været en del af Udenrigsministeriet.

Tvillingebygningen til højre og symmetrisk anbragt i forhold til Sankt Annæ Gade var oprindeligt et pakhus tilhørende kompagniet. Det

Handlen med kinesisk porcelæn var indbringende indtil midt i 1800-tallet - Salys rytterstatue ses i medaljon

blev i 1781 bygget af den lokale muremester Johann Bernhard Schottmann, der havde sin egen gård i Strandgade 10. Det mere berømte lange pakhus med kortsiden mod havnen hedder Eigtveds Pakhus, som hofbygmesteren Nikolai Eigtved tegnede efter bestilling af kompagniets præses, udenrigsminister Sigismund greve Schulin. Dette vindunderligt perfekte og drømmeagtigt smukke pakhus, der mistede et par fag mod havnen i 1918, kom i 1976 på et frimærke, da det var blevet nyistandsat. Her ankom de kostbare varer fra Kina og Indien, hvor de blev lagt frem til beskuelse og blev bortauktioneret til rige købere fra Holland og Danmark. Også Eigtveds Pakhus tilhører i dag Udenrigsministeriet. Det var i den midterste del af den lange bygning, at man kunne komme ind, se og byde.

Kompagniets i alt 37 handels- og orlogsfartøjer fik man bygget på eget værft i bassinet mellem pakhusene eller på værfter i nabolaget som hos Jan van Osten, senere Applebys (Engelsmandens) Plads, og Fabritius & Wæver på den anden side af Brogade. Den oversøiske importhandel blev afviklet med sølvbarrer, for en dels vedkommende fra Norge, og indbragte i den danske neutralitetstid under Andreas Peter Bernstorff så store rigdomme til København, at vi stadig kan aflæse denne periode på de mange monumenter og fornemme ejendomme fra det 18. århundrede. De påtrykte blomstrede indiske bomuldstøjer og silkestoffer fra Kina var enormt eftertragtet i Europa. Typisk for København var sammenfaldet mellem te- og porcelænshandlere, fordi begge produkter kom med de samme skibe fra Kanton til Strandgade.

Kompagniets overskud var i nogle år så enormt, at dets præses, hofmarskal Adam Gottlob greve Moltke, brugte det til at bekoste et af verdens mest vidunderlige, kunstneriske mesterværker, Salys statue af kong Frederik V på Amalienborg Slotsplads. Det siges, at den kostede så meget, at kassen i Det asiatiske Kompagni var tom i flere år. Til sidst en interessant pointe, som ingen forsker nogensinde har opdaget: blandt de

ALIDA Marstrand
Håndlavede chokolader

Bredgade 14 - 1260 København K.
Tlf. 33 15 13 63
www.alida-marstrand.dk

Broderet kjolestof fra Kina.

mindst sytten med navn bevidnede kompagnidirektører var de ti medlemmer af den tyskreformerte og den franske reformerte menighed. Det kan ikke være en tilfældighed, når man husker, at reformerte bankers, fabrikanten, redere og grosserer spillede en dominerende rolle i Vesteuropa i det 18. århundrede. Mange husker fra historieundervisningen sociologen Max Webers stadig omstridte tese om den protestantiske arbejdsetik. Sparsommelighed, arbejdsdisciplin, flid, tilfældighed og et ubrydeligt familiesammenhold hos disse protestantiske indvandrere og deres efterkommere har måske været med til at garantere Det asiatiske Kompagnis store

succes. Fra 1736 til 1746 var det bankdirektør og værftsejer Michael Fabritius, fra 1739 til 1752 schoutbynacht Olfert Faes Fischer, viceadmiralens fader, fra 1743 til 1752 grosserer og bankdirektør Joost van Hemert, fra 1745 til 1754 kaptajn Peter van Hurk, fra 1769 til 1772 sukkerfabrikant og finansmand Gysbert Behagen, Strandgade 26, fra 1770 til 1775 rederiejer, vekselerer og grosserer John Brown, Brogade 1, fra 1772 til 1784 værftsejer Conrad Alexander Fabritius de Tengnagel, Strandgade 34, søn af Michael Fabritius, fra 1776 til 1783 fabrikant Peter van Hemert, søn af Joost van Hemert, fra 1779 til 1785 igen John Brown, fra 1816 til 1823 finansmand og ejendomsinvestor Conrad

LISBET WINTHER Udstiller

BEVIDSTHEDEN OM LYSETS TILBAGEKOMST

- udstiller i perioden:
10. oktober - 5. november

Åbningstider:
Tirsdag - fredag: 13-18
Lørdag: 11-14

Store Kongensgade 118 - 1264 København K.
Tel. 33 13 40 50 - Mob.: 21 47 89 81 - Mail: art@galleri-claus-c.com
www.galleri-claus-c.com

Hauser og fra 1837 til 1843 den i Indien fødte stenrige grosserer Guillaume Frédéric Duntzfeldt. For resten boede der i Strandgade 8 en trosfælle, der leverede vin til skibsbesætningerne. Det var vinhandler Peter Abbestee og hans efterkommere, tit i familie med flere af de her opførte direktører. Man holdt da sammen blandt sine egne i Strandgade.

Vinstuen Bernikow
Byens bedste sild

Køkken åbent fra
11:00 - 15:30

Nyd frokosten og et glas koldt Tuborg fadøl i vores overdækkede gårdhave

Kristen Bernikows Gade 2
1105 København K
33125256
www.bernikow.dk

MALERMEISTER FLEMMING JENSEN
Maler- og dekorationsværksted
www.lysogfarve.dk

MARMORERING
ÅDRING
DEKORATION
FORGYLDNING
VINDUER
MØBLER
DØRE
VÆGGE
BEKLÆDNING
LINOLIE
LIMFARVE
KIRKER
SLOTTE
BESLAG
RÅDGIVNING
PRIVATE HUSE

FLEMMING JENSENS MALERVÆRKSTED
Ny Vestergade 9 st.th. - DK 1471 København K. - Tlf. (+45) 21 51 48 88
historiskhaandvaerk@gmail.com

Foto: Henrik Ploug (FAF og DBA)
Tekst: Connie Christensen

DEJLIGE SPISESTEDER DER KAN ANBEFALES

Restaurant Under Uret i Øster Farimagsgade har fået ny indehaver

Karin Østergård Frederiksen overtog Restaurant Under Uret i foråret. Restauranten havde stået tom i næsten et år efter den forrige ejers død. Karin fortæller om sin beslutning:

"Jeg har været i restaurationsbranchen i mere end 30 år. Men i år følte jeg, at jeg ville være min egen chef. Jeg overtog stedet her, som den forrige ejer havde forladt det. Det var som at træde ind i en tidslumme fra 60'erne/70'erne. Alt var brunt, loftet hang i guirlander, væggene var mørkegrønne. Da jeg åbnede døren hertil, tænkte jeg:

Karin Østergård Frederiksen foran sin nyåbnede Restaurant Under Uret

Japanisk mad på Christianshavn

Ellen og Bastian – søster og bror – har siden maj 2013 drevet den indbydende restaurant Sushi Saiko i Torvegade, hvor menukortet byder på frisklavet sushi, varme retter, japanske specialiteter, supper og salater samt månedens tilbud. Sushi er fortsat meget populært, og Ellen fortæller, at de har mange

Bastian er køkkenchef og ansvarlig for indkøb og tilberedning. Han prioriterer gode råvarer og køber kun den bedste kvalitet, og det kan smages. Alt er frisk og velsmagende.

OK, det skal jeg have! Det er lige mig! Og pladsen ude foran er fantastisk. Jeg har tænkt mig at være med i jazz-arrangementer næste år, så jeg kan få nogen til at komme og spille i weekenderne, til frokost udendørs. Nu er alt blevet sat i stand, vi har renoveret de fine mahognipaneler og det gamle møblement og service i baren for at bevare stemningen, for stedet er, har jeg fundet ud af, en slags institution på Østerbro. Vi serverer gammeldags, dansk mad her, alt er hjemmelavet. Ud over vores smørrebrød serverer vi dagens ret, en husmandsret, om aftenen. Og jeg er så glad for, at de lokale har taget pænt imod mig, de sætter pris på, at jeg ikke har omdannet Under Uret til en "smart café".

stamkunder fra ind- og udland, ligesom mange lokale lige kommer forbi efter arbejde og køber mad med hjem. Mange fra kontorerne omkring holder deres frokostpause eller arbejdsfrokost her.

Sushi Saiko er åben hverdage fra 11 til 22, weekender og helligdage fra 16 til 22.

Spirit of the Andes er Alpaca husets hovedleverandør af strikvarer udført i 100% alpacauld og af t-shirts i håndplukket pimabomuld fra Peru. I Danmark er Alpaca huset eneforhandler af de unikke modeller, og derudover er der 17 butikker

Kirsten ser på kvaliteten

fordelt ud over England. Kirsten Mørch, der er indehaver af Alpaca huset, tilbringer en uge i Nordengland og Skotland for at forberede de nye sæsonvarer. Kirsten fortæller: "En gang om året mødes jeg og alle butiksin-

ud fra salgbarhed Jeg kan godt nogen gange stemme anderledes end de andre, det er lidt sjovt.

Hawick i Skotland er hovedsæde for cashmere-forarbejdningen. Her vælger vi også sæsonvarer på samme måde. At være i

Hawick er helt fantastisk. Byen har 27 producenter af cashmere, så byen sprudler af arbejdskraft og charme. Produktionen går helt tilbage til 1700-tallet. På turen udvælger jeg de varer, jeg mener er rigtige til den

Den store vævemaskine

dehaverne i England for at blive enige om næste sæsons udvalg. Alpaca mødet foregår i Lake District, i en lille by grundlagt af vikingerne, der hedder Kirkby Lonsdale (Kirkeby ved Lunes-dalen). Vi stemmer simpelthen om de enkelte modeller

kommende sæson. Cashmere og alpaca er to vidt forskellige uldtyper. Cashmere kommer fra Indre Mongoliet. Den bedste cashmere kommer fra de indre bughår på cashmere-geden. Den rå uld bliver sendt til Skotland til videre forarbejdning; den

Foto: Alpaca huset
Tekst: Connie Christensen

ALPACA KOMMER TIL BYEN VIA ENGLAND

Provinsidyl

skal renses, vaskes, spindes og farves. Alpaca-ulden kommer fra Alpacaen, som lever i 3000 meters højde i Andesbjergene, hvor temperaturen kan svinge mellem +30 og -20 grader.

Uldfibrene er derfor hule og "termostatstyrede", således at dyret kan have en behagelig kropstemperatur året rundt.

Grundtvigs værker nyudgives

Rådhuskløkkerne kimer i baggrunden, og sommersolen får temperaturen til at stige til det helt umenneskelige i kontorlokalerne, men når man er Grundtvigforsker, er der ikke noget, som hedder varme-fri. På Vartov sidder en lille satellitafdeling under Aarhus Universitet, som fra midler på Finansloven udgiver Grundtvigs samlede værker på internettet. Et arbejde som ventes tilvejebragt i 2030.

Udgaveleder og ph.d. Klaus Nielsen forklarer om projektet: »Vi er i gang med at åbne op for Grundtvigs forfatterskab, så folks forståelse af nationalskjalden kan blive anderledes, end den har været hidtil. Grundtvigforskningen har historisk løbet i nogle veldefinerede baner, også på grund af forfatterskabets enorme størrelse

har det været nødvendigt at fokusere på afgrænsede områder: digte, salmer eller mytologiske, historiske hovedværker.«

Af de 1000 værker, som løbende bliver udgivet, vil der være en vis procentdel, som ikke har været udgivet før: »Vi finder dele af forfatterskabet nu, som giver et mere nuanceret billede af Grundtvig som forfatter og skribent, og det er interessant, at denne nyudgivelse kan blive en berigelse af Grundtvigs forfatterskab. Det er en pointe, at alle værkerne udgives elektronisk og dermed bliver gratis tilgængelige frem for en relativt dyr bogudgave, som vil få betydeligt færre læsere«, forklarer Klaus Nielsen.

Udgivelsen indeholder også indledninger og kommentarer til de enkelte værker. Kommentarerne sikrer, at læseren bliver ført hen

Klaus Nielsen

imod værker, men der er ikke tale om egentlige tolkninger eller analyser: man ønsker at lede læseren hen til værket, ikke ind i værket. Kommentarer kan for nogle læsere falde på et tørt sted, fordi en ting er, der er gået et par hundrede år siden Grundtvig skrev, men allerede dengang skrev han indviklet, også så helt almindelige danskere havde svært ved at forstå, hvad han egentlig mente. Han skrev gammeldags med vilje. Denne poetiske uklarhed og tvetydighed kan hensætte læseren i dyb undren, men det skal man, ifølge Klaus Nielsen, ikke lade sig slå ud af: »Det er, som om man er nødt til at løbe med, og det gælder for både prosa og lyrik. Ikke nødvendigvis, at man læser teksten hurtigt, men at man lader sig rive med af den. Det er, som om man bliver nødt til at kaste sig ud i den manglende logik, der nogle gange præger Grundtvigs værker. Så kan fordybelsen komme i anden gennemlæsning.»

Klaus Nielsen synes, Grundtvig har lavet nogle fantastiske oversættelser og bearbejdninger af den Nordiske Mytologi, men han reflekterer samtidig over Grundtvigs anderledes forhold til originalmateriale: »Hvor andre vil gengive en original tekst så godt som muligt,

der handler det for Grundtvig om at bearbejde og omskrive ud fra en forståelse af, at han var tro mod originalen ved netop at digte videre. Desuden fascinerer det mig også, at Grundtvig var en ildsjæl og foregangsmand i udgivermæssig forstand. Som en af de første opdagede han, at England havde en litteraturskat svarende til den danske og oldislandske, som de i England på daværende tidspunkt slet ikke var klar over, de var i besiddelse af. Så i 1830'erne rejste han til London og prøvede ihærdigt at få stablet et udgivelsesselskab på benene. På trods af indsatsen lykkedes det ikke nationaldigteren, og han måtte vende hjem med uforrettet sag. Men hans arbejde med den oldengelske litteratur var væsentligt. Han var den første til at oversætte Bjovulfskvadet, og hans resultater fra arbejdet med dette hovedværk bruges stadig i den internationale forskning.

Grundtvigs værker udgives løbende, så du kan allerede nu gå på opdagelse på www.grundtvigsværker.dk

EN DYGTIG SOMMELIER I FARVERGADE

Bonnie Reinwald, restaurantchef

Bonnie Reinwald, der driver Reinwald's Restaurant i Farvergade sammen med sin far Henning, har fået en sommelier-uddannelse til sin tjeneruddannelse. Bonnie har bestået en sommelier-prøve på Det Danske Vinakademi og har en WSET-eksamen, som er en engelsk vinuddannelse på højt niveau.

Her har Bonnie niveau 3 ud af 4, advanced wines and spirits. Hertil kommer udnævnelse til Maître Restaurateur i den gamle, franske sammenslutning Chaine des Rôtisseurs.

Bonnie sætter stor pris på samarbejdet med andre sommeliers både herhjemme og i udlandet, hvor man kan udveksle profes-

sionelle erfaringer. Det foregår til dels gennem Dansk Sommelier Forening, hvor Bonnie bestod optagelsesprøven sammen med kun 1 anden ansøger. Bonnie forklarer, at det giver trykthed at have den professionelle viden om vin, og hun glæder sig også over, at det øvrige personale via hende får en større viden om vin. Meget fritid går også med

vinsmagning, for smagsevnen skal holdes ved lige, og man skal holde sig orienteret om nye ting. Men, som Bonnie siger, det er jo ikke nogen helt tosset interesse at have!

Vi har også...

- Udstillingssystemer
- Bannere
- Magnetskilte til biler
- Brevpapir & kuverter
- Papir til kontormaskiner
- Flyers
- Menukort
- Visitkort
- Folie til butiksvinduer
- Prislister
- Plakater
- Julekort

Vester Kopi Nørregade 7 • 1165 København K • Tlf.: 33 14 58 33
Mail: noe@vesterkopi.dk • www.vesterkopi.dk

Spids

www.hviidsvinstue.dk

Toga STORE KIRKESTRÆDE 3
1073 København K
Telefon 33 12 21 26
toga@toga.dk - www.toga.dk

TIVOLI HALLEN
v/ Helle Vogt

LUNCH DINNER

Vester Voldgade 91
1552 København V.
Tlf. 33 11 01 60
Fax 33 32 41 60
www.tivolihallen.dk

MALERIUDSTILLINGER I BYEN

GALLERI CLAUS C.

Galleri Claus C. har fra den 10. oktober en ny udstilling. Kunstneren er maleren Lisbet Winther, som præsenterer sig selv således: "Det lå i kortene, at kunsten skulle blive min levevej. Jeg tegnede og malede hele tiden og er uddannet grafisk designer, men er nået sent i mål, fordi min nysgerrighed førte mig vidt omkring – jeg har drevet forretning, været søkok, arbejdet i plantage, som bager og undervist på højskole. Min nye udstilling "Bevidstheden om

lysets tilbagekomst" omhandler en periode på to år med megen sorg. Min far døde og 3 venner mistede et barn. Maleriet blev processen til at arbejde med sorg og fortvivlelse og komme ud på den anden side og se lyset igen. Efterhånden som processen skrider frem, bliver malerierne lysere og udtrykket gladere og ender i et farveorgie."

Udstillingen løber fra 10. oktober og frem til 5. november.

GALERIE HELTH

Galerie Helth på Christianshavn fylder i oktober galleriet med glødende, varme farver, sanselighed og livsglæde. Alt i form af nye malerier fra maleren Tina Sonnichsens hånd. Der er malerier fra Firenze, fra vinmarkerne ved Middelhavet, nøgenstudier og blomsteropstillinger. Men Tina Sonnichsen vil nødtigt sættes fast på et tema, for, som hun selv siger:

"Jeg vil meget nødig sætte mig fast på et enkelt tema, jeg arbejder med et flow af det hele på én gang. Men dog er der rigtigt mange Firenze-billeder, for jeg er vild med Firenze. Det er altid

farverne, der optager mig. Jeg forsvinder ind i farverne, det er nok min styrke. Men jeg har også undervist i croquis, bl.a. på Arkitektskolen i 12 år, så jeg elsker også at tegne croquis. Jeg maler altid med olie på lærred, gerne med gule, orange og røde farver, som jeg eksperimenterer med, til jeg når den farve, jeg søger. Jeg kan f.eks. godt lide at arbejde med at se, hvor langt jeg kan strække den gule farve, førend den bliver orange eller grøn."

Udstillingen hænger hele oktober i Galerie Helth i Sofiegade 4.

Tina og Arne hænger billederne op

GALLERI I DET GRØNLANDSKE HUS

Grønlandsk kunst, kultur og mad

Oktober bliver en særdeles spændende måned for de grønlandsinteresserede københavnere.

I denne måned disker Det Grønlandske Hus i København nemlig op med en udstilling af Buuti Pedersen, der er én af Grønlands bedst etablerede kunstnere, en kulturnat med fokus på grønlandsk kultur og to kulinariske aftener med grønlandsk mad i særklasse.

Buuti Pedersen, hvis udstilling har fernisering den 7. oktober kl. 17, har spillet en afgørende

rolle i den grønlandske kunst og kulturverden og har gennem de seneste 30 år sat sine aftryk rundt omkring i hele Grønland. Med sine talrige illustrationer og udsmykninger og sit store engagement har hun banet sig vej til manges hjerter.

Kulturnatten den 10. oktober spiller en speciel rolle i Det Grønlandske Hus i København. I år vil der som førhen være maskedans, trommedans og korsang. Derudover vil der være eksperimentelle jorddialoger og filmfremvisninger.

Endelig er der de kulinariske aftener den 17. og 18. oktober. Der vil kokken Inunnguaq

Mareri af Buuti Pedersen

Hegelund fra Hotel Arctic i Ilulissat sammen med sine fire kokkelever byde på grønlandsk-inspireret gourmetmad.

Du kan finde mere information om de forskellige begivenheder på www.sumut.dk

LYSGAARD VINE

Vī er specialister i italienske vine. Vī rådgiver gerne vores kunder om hvilke vine der gør sig bedst til en given lejlighed. Vī holder løbende vinsmagning og winemakers dinner.

LYSGAARD VINE
Besøg os i Green Square
Strandlodsvej 11, 2300 Kbh. S
Mail: agl@lysgaard.com, eller
Telefon: 40 31 58 26
WEBSHOP: www.lysgaardvine.com

Sankt Peders Stræde 33
1453 København K
Telefon: 33 15 30 03

Shamanic

Jewelry by the world since 2006

NEPAL2010
Gør gadebørn til glade børn

For blot 100kr. kan du blive medlem af Nepal2010 og få 10% rabat på alle varer i Shamanic resten af 2014

www.shamanic.dk

Med udgangspunkt i

VVS - EL - MURER

leverer vi det gode håndværk - til dig i

Stræderne ...

De blå mænd

RING TIL 35 39 29 93 • WWW.3BLAA.DK

Tracks i Larsbjørnstræde

Australsk mode i Larsbjørnsstræde

TRACKS i Larsbjørnsstræde havde 20 års jubilæum i maj i år. Det er lang tid i samme kvarter, og Larsbjørnsstræde og gaderne omkring har undergået mange forandringer. Charlotte og Lars Gaardboe Gandrup grundlagde forretningen tilbage i 1994 og bor nu også selv i ejendommen. Charlotte fortæller her lidt om historien:

"For 20 år siden var der råt her i gaden. Det er helt anderledes i dag. Her bliver bare hyggeligere og hyggeligere, og der dukker den ene dejlige café op efter den anden. Hele kvarteret har fået et gevaldigt løft de senere år, og her er så levende, fordi folk bor her og kender hinanden.

Vi startede forretningen for 20 år siden ved et tilfælde, fordi vi stod med en større varemængde

Charlotte og Lars Gaardboe Gandrup er autoriserede forhandlere af støvler og tøj fra R.M. Williams, som er det store, ikoniske australske navn. Støvlerne er lavet i eet stykke håndudvalgt skind. Ud over R.M. Williams har Tracks også andre tøj- og skomærker til både mænd og kvinder.

efter at have været i gang med at lave et outlet. Men det var slet ikke os, så vi trak os ud af det, og pludselig stod vi med en masse varer, vi skulle af med, og så tænkte vi, at vi ville finde et lille sjovt lokale i Indre By i København. Vi gik rundt herinde og kiggede og fandt nr. 26 i Larsbjørnsstræde. Det var en gammel slagterbutik, ejet af Ole Janus, som blev opfattet

som områdets konge. Han ejede mange bygninger i gaden og andre steder. Vi lånte lokalet i 3 måneder og fik hurtigt solgt alle vores varer, så vi måtte ud og købe flere. På den måde startede forretningen. Jeg er kunsthistoriker og har altid været meget optaget af australsk kunst, det man kalder aboriginal kunst. Lars har altid elsket de australske varegrupper, fordi det er fantastiske kvaliteter. Vi har også familie i Australien, så det førte alt sammen til, at vi syntes, det var spændende at tage de varer ind. I begyndelsen havde vi også den lille forretning overfor, hvor Next Door nu ligger. Her havde vi en surfbutik med australske surfmærker, Billabong, Quicksilver osv. Samtidig startede jeg et kunstgalleri med australsk kunst rundt om hjørnet, hvor der nu er suppekælder. Men der var trættende problemer med udlejerne, så vi satsede på nr. 26 og forestod selv ombygningen af det gamle 1700-tals hus, hvor

vi indrettede en mere voksen butik.

Vi er kendt for vores australske og new zealandske produkter. Alle vores varegrupper er udvalgt meget nøje til vores kundetype, som er den voksne mand og kvinde. Vores stil er casual, alt skal være smukt, enkelt og behageligt. Vi har altid arbejdet meget med kundepleje og afholdt arrangementer som f.eks. søndagsåbent, længe før det var normalt. Vi har en meget stor kundegruppe, både lokal, fra resten af Danmark og fra hele Skandinavien."

Næste arrangement er søndag den 5. oktober, hvor Tracks byder på smagning af australsk vin. Køber du et par støvler denne dag, får du en god, australsk vin med hjem i tilgift (værdi 100 kr.).

GALERIE HELTH

etbl. 1989

Asger Jørn
Henry Heerup
Lise Blaarberg
Tina Sonnichsen
Finn Ulf Grabowski
Christian Tangø
Carl-Henning Pedersen
m.fl.

Sofiegade 4
DK-1418 København K
Tlf. 32 96 95 15
arne@galeriehelth.dk
www.galeriehelth.dk

Green Square byder indenfor

Inspiration til efteråret

Efteråret er over os, om end det stadig er mildt. Men den mørke tid nærmer sig, og vi søger ind i vores varme stue igen. Så er det dejligt med ny inspiration til at gøre det hyggeligt inden døre.

Green Square v/ antikvitetsekspert Mads Holst, blomsterdekorator Erik Buch og vinimportør Anne-Grethe Lysgaard havde fået den gode idé at invitere til et fælles arrangement med fokus på stof og tapet, mulighed for at smage udsøgte vine og sam-

Peter Ellersgaard er ekspert i stoffer, tapeter og indendørs indretning. Alt, hvad hjertet begærer af stof, både de klassiske udgaver og de moderne, sys og ophænges efter individuelle ønsker. Peter og Mads Holst på billedet.

tidig få inspiration til efterårets smukke blomsterdekorationer. Stræderne lagde vejen forbi og samlede indtryk fra arrangementet, se billederne herunder.

Anne-Grethe Lysgaard fra Lysgaard Vine var optaget af vinindkøb i udlandet og havde derfor bedt Inge og Henning Christiansen forestå præsentationen af de skønne vine fra Umbrien.

Blomsterdekorator Erik Buch havde travlt i sit værksted. Her lægger han sidste hånd på en halloween-dekoration.

REGNSKAB · REVISION
SELVANGIVELSE
MOMSHÅNDTERING
GÆLDSRÅDGIVNING

Ring til os - eller kom forbi
Telefon: 36 96 48 66
AMAGERTORV 17, 2.sal - 1160 Kbh. K.
www.markman-bechlund.dk

SKRÆDDERI & RENSERI
Noori

UDDANNET SKRÆDDER,
TILBYDER SYNING,
TILRETNING OG
REPARATIONER AF
DAME- OG HERRETØJ,
BRYLLUPSKJOLER, PELS,
LÆDER, SKIND, GARDINER,
SENGETØJ OG MEGET MERE

VI TILBYDER OGSÅ
RENSNING, PLETBEHANDLING
OG PRESNING/STRYGNING

Skt. Peder Stræde 43, kl. th.
1453 K. - Tlf: 88 73 15 08
Mob: 28 32 05 08

Åbningstider:
Mandag til fredag: 9 - 19.00
Lørdag: 9 - 16.00

www.noori.mono.net
hashemnouri@hotmail.com

God madidé

Foto: Henrik Ploug, FAF
Tekst: Connie Christensen

Leverskiverne steges i smør ca. 1 minut på hver side

Den færdige servering

Flemming Deli og indehaver Johnny Hougaard har arbejdet sammen i mange år

En rigtig herreret

Vi er i køkkenet i Københavnercafeen, hvor Flemming Deli har tryllet i snart 16 år. På de rigtigt travle dage, fra torsdag til lørdag og i særdeleshed i julen, er der 3 mand i køkkenet til at klare det hele. Flemming er i køkkenet fra 11 til 23, en lang arbejdsdag, der kan være svær at tilpasse et liv med familie og venner. Men, som Flemming siger, det har jeg jo gjort næsten altid, så det har jeg for længst vænnet mig til.

Flemming er udlært på Hotel Kong Frederik tæt på Rådhuspladsen, 4 hårde læreår fra 1971 til 1975, og fra den tid husker Flemming en af de største katastrofer i København i nyere tid, nemlig branden på

Flødesovs serveres i kande, så gæsten selv kan dosere

Hotel Hafnia. Flemming fortæller: "Vi var mange i køkkenet, både kokke og elever, så det var kæft, trit og retning. Vi var 20 elever, 3 kokke og en souschef,

De tynde skiver vendes i mel

og 8 smørrebrødsjofruer, da jeg startede. Jeg var på arbejde, da Hotel

Hafnia ved siden af brændte; det var ganske forfærdeligt, 39 mennesker indebrændte, og nogen kastede sig ud fra 5. sal og faldt ned i gården. Jeg husker det, som var det i går.

Vi havde jo vores sædvanlige ting, vi skulle i køkkenet, og så skulle vi derudover lave leverpostejsmadder, kaffe og te til de overlevende."

Heldigvis er der fred og idyl i Badstuestræde, hvor Flemming i dag har valgt at tilberede en

Stegte champignons er uundværligt tilbehør til lever

dansk klassiker fra menukortet, kalvelever med flødesovs, bacon, løg og surt.

Flemming Deli får kalvelever hjem i hel tilstand, dvs. at den skal renses for hinde og sener. Så skæres den ud i fine skiver. En kalvelever på ca. 8 kg giver omkring 80-85 skiver. Skiverne paneres i mel og steges i smør ca. 1 minut på hver side, hvorefter de krydres med salt og peber. Løgskiver steges møre og brune, champignons steges ligeså, og begge dele kommer over leveren. Panden koges af med piskefløde og serveres i en sovsekande. Retten serveres med hvide kartofler, rødbeder og agurkesalat. Hertil drikkes øl eller rødvin – Flemming foreslår øl, det passer bedst.

Vil du lære din by bedre at kende? Så kontakt byhistoriker Jan Janssen - se de mange muligheder på: www.historiskebyture.dk

Specialist i Storbyrejser

EVENTREJSE

BERLIN 7. - 10. NOVEMBER

25 ÅRSDAGEN FOR MURENS FALD

3 NÆTTER INKLUSIVE MORGENMAD KUN KR. **876,-**

JULEMARKEDER

4 DAGE HOTEL INKLUSIVE
MORGENMAD

FRA KUN KR. **1214,-**

NYTÅRSREJSER

BERLIN – HAMBURG – PRAG – BUDAPEST – ROM

4 DAGE PÅ 4 STJERNET HOTEL INKL. MORGENMAD

HAMBURG: NYTÅRSAFTEN MED GALLABUFFET KUN KR. **2425,-**

BERLIN : NYTÅRSAFTEN MED GALLABUFFET OG MED ALT INKLUSIVE KUN KR. **2675,-**

Alle tilbud er som køre selv rejse (kan bestilles som fly – tog eller busrejse)
Prisen er per person i dobbeltværelse

Danske Special Rejser – Løngangstræde 19 – 1468 København K – Tel 3316 2013 – Fax 33 16 20 23
Danske Special Rejser er medlem af Rejsegarantifond med Nr. 2023